

81. Brennberget nedre (Rana 165)

Brennberget (felles)

Flere matrikkelgarder har Brennberg i navnet, og med forskjellige former: Brennberg 1610, og videre Brenbergh, Bremberg, Brember, Brendber, Brenber, for å ende med Brendberg 1723.

Navnet har utvilsomt med brann eller brenning å gjøre, men om det er skogbrann eller brenning i forbindelse med rydning, skal være usagt.

I de tidligste skattelistene er ikke de forskjellige brukene spesifisert. Brennberg øvre lar seg lett skille ut fra de andre, da eieren her var Hemnes kirke, mens de andre var Dønnes-gods. Ved skattemanntallet 1647 er de øvrige brukene samlet under navnet Nedre Brennberg. Høykleppen var da ikke ryddet. Med en viss margin av usikkerhet kan brukene sorteres under Nedre Brennberg, Indre Brennberg og Brennbergfjell ved hjelp av landskyld og sannsynlig brukerrekkefølge p.g.a. navn. Først fra 1667 har skattelistene presise angivelser.

Også etter 1704 volder navnbruken adskillige vanskeligheter, da kirkebøkene ofte har bare samlenavnet Brennberg som adresse.

I tillegg til dette stemmer ikke plasseringen ved Extraskatten 1762-72 med de brukerrekkefølge på Indre Brennberg som kan utledes fra bykselbrevene bakover fra F 1801.

Navn:

Nedr. Brendberg 1723, Brændberg nedre 1838, Brennberget nedre 1891. Daglignavn Brennberglia. Om betydning og varianter, se over.

Brukstall og utskiftninger:

Alltid bare ett bruk, unntatt kortere perioder da garden var delt mellom brødre eller mellom far/sønn eller svigerfar /svigersønn. Markeskjellsforretning mellom N.Brennberg og Høykleppen 1733, tl. -60. Minnelig utskiftning mot 84 I.Brennberg 1827. Grenseoppgang med oppmerking mot 80 Ø. Brennberg 1926.

Kvern og sag:

Brukeren betalte 4 skill. kvernskatt 1714. Sagbevilling 1831 for 1 tylvt tømmer årlig.

Artikler i Rana Blad 6. juni 2005, s. 1 og 4-5 i forbindelse med gjenåpning av restaurert årestue på gården.

Eiere:

Dønnesgods, se Steinhaugen. Brukeren kjøpte garden 1888. Seinere selveiere.

BRUKERE.

Bnr. 1 (Inr. 266) BRENNBERGLIA, landskyld ½ våg. 1838: 4 ort 19 skill., 1891: M. 4,14.

1) **Jon Brennberg** var ødegårdsmann 1615-19 og leilending fra 1623 med 1 pund landskyld.

2) **Nils Jonsøn**, f. ca 1592 og trolig sønn av f.br., var bruker fra 1631. 1647 var landskylda ½ våg. Skatten var ikke spesifisert på hver bruker, og 5 bruk var samlet under navnet Nedre Brennberg. Ved M. 1666 var Nils 73 år med en sønn

1. Jon, 33 år.

3) **Nils Nilsson** var bruker av av ½ våg fra før 1664 t.o.m. -67, og sammen med Jon Nilsson ved M 1666. Han var trolig også en sønn av Nils Jonsøn, som igjen var bruker 1668-71. Jon og Nils var muligens fraflyttet.

4) **Mathias Olsøn** var bruker 1673-74.

5) **Nils Olsøn** var bruker 1675-79.

6) **Nils Jonsøn** var bruker 1680-89.

7) **Jon Nilsson** var bruker fra 1690. Ifølge alderen kunne han godt ha vært den Jon som var bruker sammen med Nils ved M 1666. Ved M 1701 var Jon 70 år, med sønnene

1. Nils, 35 år,
2. Christen, 20 år og
3. Thomas, 12 år, gift 1713 med Seborg Simonsdatter (1685-1761) f. 129 Lillebryggfjell bnr 1, 5 barn.

8) **Nils Jonsøn** (ca 1666-1741). Han var bruker sammen med faren fra før 1701 og enebruker fra 1705. G. ca 1700 m. **Marite Nilsd.**, (1665-1752) fra Kjelddal i Nord-Rana.

Barn:

1. Nils, 1 år 1701,

2. Anders, f. -04,
3. Marithe, f. -09, d. -70, til 85 Seljehammeren, gift 1741 med Nils Gabrielsen f. 1717 på Bustnes bnr 3 i Nord-Rana, 7 barn,
4. Berethe, f. -13 (74 Gjesbakken bnr. 2).

Ved skiftet etter Nils 1742 var boets brutto 86-4-0, avg. 15-5-8. Bøker: Povel Andersens postill. Husdyr: 1 hoppe, 8 kyr, 4 kviger, 1 dalkvige, 20 sauer, 2 jømmere, 8 geiter, 3 bukker.

9) **Anders Nilsson** (1704-1.4.-81), sønn av f.br., fikk bbr. dat. 4.5., tl. 25.10.1742. G. 1742 m. Karen Hansd. (1714-65) fra 141 Meland bnr. 3.

Barn:

1. Berte Martha, f. 1744 (her),
2. Karen, f. -45, d. mars -76,
3. Nils, f. -47, d. -57 Barnekopper,
4. Hans, f. -48 (95 Jamtjord bnr. 3),
5. Marith, f. -50 (82 Høykleppen),
6. Ane, f. -50, ugift ved kusine Marthas skifte 1786,
7. Ole, f. -54, d. -57 Barnekopper.
8. Elen Anna, f. -56, konf 1774, ikke nevnt i fars skifte 1781.

Ved skiftet etter Karen 1765, var boets brutto 110-5-12, netto 76-4-10. Bøker: Povel Andersens postill og 2 andre. Husdyr: 1 hest, 10 kyr, 1 markkvige, 1 markokse, 9 sauer, 5 jømmere, 3 værer, 1 hanegreit, 3 bukker.

10) **Iver Pedersøn** (1744-1814) fra Ravnå i Nord-Rana, fikk bbr. dat. 9.9., tl. 15.9.1771. G.I. 1769 m.

Berte Andersd. (1744-92), datter av f.br.

Barn:

1. Karen, f. 1770, d. 1792, konf 1788,
2. Peder, f. 27.3.-72, d. 1815 (Langset i Nesna), gift 1807 med Johanna Johannesdatter (1776-1820) fra Sjøneidet i Nesna, 3 barn,
3. Jon, f. 7.1.-74, d. 8.7.-78,
4. Anders, f. 17.9.-75, konf -95,
5. Martha Johanna, f. 11.8.-77 (63 Sund bnr. 7),
6. Elen Cathrina, f. 6.10.-79 (94 Nordengli),
7. Ole, f. -80, konf -97,
8. Berith, f. 25.4.-81 (59 Sætra bnr. 2),
9. Jonella, f. 27.9.-83 (92 Straumfors bnr. 1),
10. Olava, f. 19.8.-86, d. 1814, konf 1809, enfoldig,
11. Maren, f. -88, konf. 1810,
12. Nils, f. -90 (85 Seljehammaren).

Ved skiftet etter Beret 1792 var boets brutto 391-1-0, gjeld og avg. 33-2-6. Banco sedler: 26 Rd. Sølv for 9-3-2 (mrk. OPS 1737-MEDU 1743). Bøker: Brochmands postill og 3 andre. Åttring med seil og dregg, seksring uten seil, Lofotbruk. Husdyr: 1 hest, 9 kyr, 1 kvige, 2 markkviger, 1 dalkvige, 1 okse, 1

dalokse, 9 sauer, 7 jømmere, 5 værer, 2 lam, 3 geiter, 4 hanegreiter, 2 risbit bukker. G.II.1792 m. **Berit Sylvestersd.** (1762-1797) fra 79 Kvitnes.

Barn:

12. Karen, f. 12.10.1794 (139 Skjeftmoen),
13. Ane Johanna, f. -96,
14. tv. Anna Bergitha, f. -97, død samme år, og
15. tv. ikke navngitt sønn, f. -97, død samme år.

G.III. 1797 m. **Pernilla Pedersd.** (1762-1798).

Barn:

16. Iver, f. 1798 (83 Brennbergfjell).

G.IV. 1798 m. **Pernille Pedersd.** (ca 1774-23.9.1853) opph. 98 Straumen.

Barn:

17. Dorthea Pernille, f. 179 (51 Storbjerka pl. Finnenget),
18. Lorents, f. 26.1.180 (66 Geitvika pl. L.Høyenes),
19. Anna Bergithe, f. -03 (Hauknes i Nord-Rana), gift med Arnt Johannessen f. 1794 på Sletten i Nord-Rana, ingen barn,
20. Randi Hellena, f. -05 (Gnr 64, pl. Prestengsjøen),
21. Ingebor Maria, f. -06 (64 Presteng pl. Hundneset),
22. Johannes, f. -08 (77 Storstrand bnr. 2),
23. Elisabeth Andrina, f. -10 (66 Geitvika).

11) **Anders Nilssen** (1782-23.1.1874) fra 74 Gjesbakken bnr. 2 fikk bbr. dat. 13.3., tl. 13.5.1844. G. 1815 m. enka **Pernille**.

Barn:

1. tv. Iver Peder, f. 1817, d. 1890, dim. Tromsø Seminar 1840, lærer og klokker i Rødøy,
2. tv. Pernille Lorentse, f. 1817 (her).

12) **Svend Rasmussen** (1805-15.6.-88) fra 143 Ytterleiren bnr. 1, fikk bbr. fra Coldevin, tl. 13.5.1844, og skj. fra Cathrine Coldevin (sammen med sønnene Iver og Peder) for kr. 2600, dat. 26.8., tl. 1.9.1888. G. 1843 m. **Pernille Andersd.** (1817-6.12.1904), datter av f.br.

Barn:

1. Iver Anker Heltzen, f. 5.7.1845 (her), han hadde en sønn Anton f. 1903, Mor: Johanna Thomasdatter,
2. Anne Johanne, f. 3.5.-48 (88 Utland bnr. 2),
3. Randine Kjerstine, f. 4.4.-50, gravlagt 8.10.1946,
4. Peder Johan, f. 17.1.-54 (her),
5. Anthon Nicolai, f. 8.10.-57, d. 5.10.1946.

13a) **Iver Svendsen** (1845-1.12.1931), sønn av f.br., fikk skj. sammen med faren og broren Peder (se ovenfor), og var bruker sammen med Peder.

13b) **Peder Svendsen** (1854-14.10.1930) var bruker sammen med broren Iver. G.I. 1891 m. **Anna Johnsd.** (1867-15.3.-92) fra Målselv.

Barn:

1. Anna, f. 12.3.1892, død samme år.

G.II. 1894 m. **Sakrine Andersd.** (1870-6.6.-98) fra 104 Solhaug bnr. 4.

Barn:

2. Pernille, f. 11.8.1895, hun hadde en sønn Torleif f. 1921, Far: Severin Stenhaug f. 1891,
3. Iver, f. 19.9.-97 (her).

G.III. 1904 m. **Gina Gabrielsd.** (1878-8.3.1938) fra 84 I.Brennberg.

Barn:

4. Gina Pauline, f. 21.9.1905, d. -94 (Hemnesberget), gift 1927 med snekker Valdemar Johansen f 1898 Koteng i 98 Straumen, 4 barn.

14) **Ivar Pedersen** (1897-31.5.1937), sønn av f.br. fikk skj. fra Iver Svendsen på hans halvpart av eiendommen for kr. 500 og kår, tl. 3.10.1931 og fra skifteretten i farens dødsbo på den andre halvparten, tl. 5.3.1932.

15) **Torleif Brendbergli**, f. 4.5.1921 og Per Johan Brendbergli, f. 8.10.-27, Pernilles sønner, fikk garden ved testamente fra sin morbror Ivar Pedersen.